

UBND HUYỆN GIA LÂM
PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

**HƯỚNG DẪN HOẠT ĐỘNG CHUYÊN MÔN BỘ MÔN VẬT LÝ
NĂM HỌC 2022-2023**

Thực hiện chỉ đạo của Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội, Phòng Giáo dục và Đào tạo Gia Lâm hướng dẫn hoạt động chuyên môn bộ môn Vật lý cấp THCS năm học 2022-2023 như sau:

1. Thực hiện kế hoạch giáo dục

- Hiệu trưởng tổ chức xây dựng kế hoạch thực hiện chương trình của từng môn học, hoạt động giáo dục (sau đây gọi chung là môn học) bảo đảm thời lượng quy định trong chương trình và bố trí dạy học trong mỗi học kỳ một cách hợp lý, khoa học. Đối với các môn học, bố trí thời gian dạy học linh hoạt phù hợp với điều kiện giáo viên và cơ sở vật chất của nhà trường, không bắt buộc phải bố trí số tiết dạy học của môn học đều ở tất cả các tuần; sắp xếp thời khóa biểu phù hợp cho cả năm học hoặc ít nhất cho từng học kỳ, bảo đảm số tiết/tuần theo quy định dành cho mỗi giáo viên: Ví dụ: Đối với giáo viên được phân công dạy học môn Khoa học tự nhiên theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 đồng thời vẫn dạy học môn Vật lý (hoặc Hóa học hoặc Sinh học) theo Chương trình giáo dục phổ thông 2006: Trong các tuần nếu có nhiều tiết dạy môn Khoa học tự nhiên (lớp 6, lớp 7), thì cần giảm số tiết (hoặc không bố trí) dạy học môn Vật lý (hoặc Hóa học hoặc Sinh học lớp 8, lớp 9); sau khi đã hoàn thành nội dung được phân công dạy học môn Khoa học tự nhiên (lớp 6, lớp 7) thì tăng số tiết/tuần đối với môn Vật lý (hoặc Hóa học hoặc Sinh học lớp 8, lớp 9) để bảo đảm thực hiện đúng thời lượng của chương trình môn học phù hợp trong mỗi học kỳ.

- Việc xây dựng và tổ chức thực hiện linh hoạt kế hoạch giáo dục môn Vật lý theo tinh thần Công văn số 5512/BGDĐT-GDTrH ngày 18/12/2020 của Bộ GDĐT, Công văn số 4659/SGDĐT-GDPT ngày 31/12/2020 của Sở GDĐT. Xây dựng kế hoạch bài dạy (giáo án) bảo đảm các yêu cầu về phương pháp dạy học, kỹ thuật dạy học, kiểm tra, đánh giá, thiết bị dạy học và học liệu, nhằm phát triển phẩm chất, năng lực của học sinh trong quá trình dạy học; việc xây dựng kế hoạch bài dạy bảo đảm đủ thời gian để học sinh thực hiện nhiệm vụ học tập đã đặt ra, tránh việc áp dụng hình thức, khuôn mẫu trong việc xây dựng kế hoạch bài dạy. Tiến trình dạy học mỗi bài học được xây dựng thành các hoạt động học với mục tiêu, nội dung, sản phẩm học tập cụ thể mà học sinh phải hoàn thành, cách thức thực hiện linh hoạt để tổ chức dạy học trực tiếp hoặc trực tuyến.

- Kế hoạch giáo dục môn Vật lý của mỗi trường phải phù hợp với điều kiện thực tế của trường và khả năng học tập của HS. Phòng GDĐT chỉ đạo, hướng dẫn các trường tạo điều kiện cho các tổ/nhóm chuyên môn, GV chủ động lựa chọn nội dung, xây dựng các chủ đề dạy học trong môn Vật lý và các chủ đề tích

hợp, đồng thời xây dựng kế hoạch dạy học phù hợp với các chủ đề và theo hình thức, phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực. Phát huy tính chủ động, sáng tạo của tổ chuyên môn và GV trong việc xây dựng kế hoạch dạy học và giáo dục của tổ chuyên môn, kế hoạch bài dạy (giáo án) của GV (hoàn thiện kế hoạch dạy học và giáo dục của tổ chuyên môn, kế hoạch bài dạy đã được xây dựng và thực hiện từ các năm học trước).

- Kế hoạch dạy học môn Vật lý phải được trao đổi, góp ý, được lãnh đạo nhà trường phê duyệt, phòng GDĐT xác nhận trước khi thực hiện và là căn cứ để thanh tra, kiểm tra. Trên cơ sở kế hoạch dạy học đã được phê duyệt, có thể thiết kế tiến trình dạy học cụ thể cho mỗi chủ đề. Mỗi chủ đề có thể thực hiện ở nhiều tiết học, mỗi tiết có thể chỉ thực hiện một (một số) bước trong tiến trình sư phạm của bài. Các nhiệm vụ học tập có thể thực hiện ở trong hoặc ngoài giờ trên lớp; chú trọng giao nhiệm vụ học tập cho HS ở ngoài lớp học và ở nhà.

- Đối với các lớp thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông 2006:

Thực hiện dạy học theo hướng dẫn tại Công văn số 3280/BGDĐT-GDTrH ngày 27/8/2020 về việc hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học cấp trung học cơ sở, trung học phổ thông. Khi tổ chức dạy học Vật lý 9, GV có thể bổ sung các kiến thức về chiết suất, định luật khúc xạ, biểu thức tính động năng, thế năng (không đưa những chi tiết này trong nội dung kiểm tra, đánh giá HS).

- Đối với các lớp thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông 2018:

Thực hiện theo hướng dẫn tại Công văn số 1496/BGDĐT-GDTrH ngày 19/4/2022 về việc triển khai thực hiện chương trình giáo dục trung học năm học 2022-2023 và quy định sửa đổi, bổ sung một số nội dung trong Chương trình giáo dục phổ thông ban hành tại Thông tư số 13/2022/TT-BGDĐT.

2. Đổi mới hình thức tổ chức dạy học

- Xây dựng kế hoạch bài học theo hướng tăng cường, phát huy tính chủ động, tích cực, tự học của HS.

- Tiến trình dạy học mỗi bài học được xây dựng thành các hoạt động học với mục tiêu, nội dung, cách thức thực hiện và sản phẩm cụ thể để giao cho HS thực hiện trong lớp học, ngoài lớp học, ở trường, ở nhà, cơ sở sản xuất, kinh doanh, tại di sản văn hóa và cộng đồng. Tăng cường giao cho HS tự nghiên cứu sách giáo khoa và tài liệu tham khảo để tiếp nhận và vận dụng kiến thức; dành nhiều thời gian trên lớp để tổ chức cho HS báo cáo, thuyết trình, thảo luận, luyện tập, thực hành, bảo vệ kết quả tự học của mình.

3. Đổi mới kiểm tra và đánh giá

- Xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá phù hợp với kế hoạch dạy học; không kiểm tra, đánh giá vượt quá yêu cầu cần đạt hoặc mức độ cần đạt của chương trình GDPT; không kiểm tra, đánh giá đối với các nội dung tình giản theo hướng dẫn của Bộ GDĐT.

Các tổ chuyên môn xây dựng ma trận, đặc tả đề kiểm tra (*đối với đặc tả đề kiểm tra khuyến khích, không bắt buộc*), đánh giá định kì của các môn học ở từng khối lớp với ngân hàng câu hỏi tự luận và câu hỏi trắc nghiệm khách quan (*tỉ lệ 40% trắc nghiệm; 60% tự luận*) theo 4 mức độ yêu cầu như sau:

- + Nhận biết: yêu cầu HS nhận ra, nhớ lại các thông tin đã được tiếp nhận
 - + Thông hiểu: yêu cầu HS giải thích, diễn đạt được thông tin theo ý hiểu của cá nhân, so sánh, áp dụng trực tiếp kiến thức, kĩ năng đã học.
 - + Vận dụng: yêu cầu HS sử dụng kiến thức, kĩ năng đã học để giải quyết vấn đề đặt ra trong các tình huống gắn với nội dung đã được học.
 - + Vận dụng cao: yêu cầu HS giải quyết vấn đề đặt ra trong các tình huống mới, các vấn đề thực tiễn phù hợp với mức độ cần đạt của chương trình môn học.
- Đối với bài thực hành, dự án học tập: Các tổ chuyên môn xây dựng các bài kiểm tra thực hành, dự án học tập để kiểm tra, đánh giá định kì môn học ở từng khối lớp; các bài kiểm tra thực hành, dự án học tập phải nêu rõ các tiêu chí cụ thể để đánh giá phù hợp với yêu cầu cần đạt của chương trình môn học.

- Hình thức kiểm tra, đánh giá:

+ Kiểm tra, đánh giá thường xuyên: được thực hiện theo hình thức trực tiếp hoặc trực tuyến thông qua: hỏi - đáp, viết, thuyết trình, thực hành, thí nghiệm, sản phẩm học tập; - Số lần kiểm tra, đánh giá thường xuyên không giới hạn bởi số điểm (Tính điểm hệ số 1)

+ Kiểm tra, đánh giá định kì: gồm kiểm tra, đánh giá giữa kì (Tính điểm hệ số 2) và kiểm tra, đánh giá cuối kì (Tính điểm hệ số 3), được thực hiện thông qua: bài kiểm tra (trên giấy hoặc trên máy tính), bài thực hành, dự án học tập.

4. Nâng cao chất lượng hoạt động chuyên môn, bồi dưỡng đội ngũ

- Trong quá trình tổ chức thực hiện, các trường tăng cường sinh hoạt chuyên môn dựa trên nghiên cứu bài học, tổ chức các hội thảo, tọa đàm trao đổi về tổ chức thực hiện chương trình; đánh giá, rút kinh nghiệm trong quá trình dạy học và điều chỉnh kịp thời kế hoạch dạy học phù hợp với thực tế tại địa phương, cơ sở giáo dục, chủ động ứng phó với các tình huống dịch bệnh và các tình huống bất thường khác; tăng cường phối hợp, huy động, trao đổi giáo viên giữa các trường trong khu vực để sử dụng hiệu quả đội ngũ giáo viên hiện có.

- Công tác bồi dưỡng và dự giờ thăm lớp; tổ chức rút kinh nghiệm giảng dạy ở các tổ chuyên môn, hội thảo, chuyên đề thực hiện theo kế hoạch sinh hoạt chuyên môn của tổ/nhóm chuyên môn.

- Tham gia đầy đủ chương trình bồi dưỡng thường xuyên. Nâng cao ý thức vận dụng kiến thức trong quá trình bồi dưỡng vào thực tế giảng dạy.

- Có tinh thần sáng tạo trong hoạt động tự bồi dưỡng. Chú ý tập trung nghiên cứu các vấn đề, các bài dạy khó để giải quyết những vướng mắc về chuyên môn.

- Tổ chức tốt hoạt động của “Câu lạc bộ Vật lý” kết hợp Câu lạc bộ STEM nhằm thu hút và phát huy năng khiếu của HS, phát hiện và bồi dưỡng HSG trong điều kiện không tổ chức thi HSG lớp 7, 8. Tăng cường sưu tầm những bài tập có vận dụng các hiện tượng thực tế để HS hứng thú và say mê bộ môn đồng thời tiếp cận với hướng bồi dưỡng HS giỏi. Xây dựng các chủ đề dạy học theo định hướng giáo dục STEM Vật lý.

- Chỉ đạo CBQL, GV, HS tích cực tham gia các hoạt động chuyên môn trên trang Hanoistudy lớp 6, 7, 8, 9 THCS về đổi mới phương pháp, hình thức dạy học và kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực HS.

- Với kì thi học sinh giỏi Olympic lớp 8: Nội dung thi gồm toàn bộ chương trình môn Vật lý tính đến trước ngày thi một tuần. Nội dung đề thi có những phần kiến thức nâng cao, khai thác sâu các kiến thức học sinh đã được học. Đề thi sẽ có sự phân hóa rõ ràng, đảm bảo phân loại được học sinh. Phòng GDĐT sẽ có văn bản cụ thể hướng dẫn về kì thi này.

- Chuẩn bị tốt các điều kiện để học sinh tham dự Tuyển sinh vào 10 (nếu có);

- Với kì thi học sinh giỏi Thành phố lớp 9: học sinh giỏi môn Vật lý lớp 9 cấp thành phố; học sinh giỏi môn khoa học lớp 9 cấp thành phố (Sở có văn bản riêng hướng dẫn về các kỳ thi này).

Chủ động phối hợp với các trường sư phạm trong việc đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ GV, cán bộ quản lí cho địa phương; tiếp tục thực hiện hiệu quả việc tập huấn cho cán bộ quản lí, GV làm công tác tư vấn tâm lý cho học sinh. Ưu tiên đào tạo, bồi dưỡng GV của một số môn học hiện tại để tiến tới mỗi GV có thể đảm nhiệm dạy học toàn bộ môn học Khoa học tự nhiên theo Chương trình GDPT 2018.
